

## ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2019

### ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

#### ΚΕΙΜΕΝΑ

Exclūsus ab insidiatōribus Caligulae, recesserat in dietam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumōre caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit.

.....  
Tandem puella, longā morā standi fessa, rogāvit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi meā sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amāvit; postea is puellam in matrimonium duxit.

.....  
Caesar ex captīvis cognoscit quae apud Cicerōnem gerantur quantōque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuādet ut ad Cicerōnem epistulam deferat. Curat et providet nē, interceptā epistulā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur.

**A1.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

**Μονάδες 40**

#### ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

**B1α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

**nomen** : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού

**caedis** : τη γενική του πληθυντικού αριθμού

**vela** : την κλητική του πληθυντικού αριθμού

**foribus** : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού

**puellae** : την ίδια πτώση στον άλλον αριθμό

**sede** : τη γενική του πληθυντικού αριθμού

**Hoc** : την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος

**res** : την αφαιρετική του ενικού αριθμού

**cuidam** : την αιτιατική του ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

**nostra** : την ονομαστική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος.

**Μονάδες 10**

**B1β.** Να γράψετε για τις παρακάτω λέξεις:

**proximum** : τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

**longā** : τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

**libenter** : τον υπερθετικό βαθμό

**multum** : τον συγκριτικό και τον υπερθετικό βαθμό.

**Μονάδες 5**

**Σύνολο μονάδων 15**

**B2α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

**recesserat** : την αφαιρετική του σουπίνου

**prorepsit**: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

**animadvertit**: την ονομαστική του ενικού αριθμού της μετοχής του ενεστώτα στο θηλυκό γένος

**rogāvit**: το ίδιο πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

**dixit:** το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή  
**gerantur:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην παθητική περιφραστική συζυγία (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)  
**sit:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα  
**persuādet:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή  
**deferat:** το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή και την αφαιρετική του γερουνδίου.

**B2β. mortua est:** να γράψετε το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική όλων των χρόνων (όπου είναι αναγκαίο, να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος).

**Μονάδες 5**

**Σύνολο μονάδων 15**

**Γ1α.** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

**ab insidiatoribus :** είναι ..... στο .....  
**cui :** είναι ..... στο .....  
**standi :** είναι ..... στο .....

**Μονάδες 6**

**Γ1β.** Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και την παθητική σε ενεργητική:

«... ut [Gallus] ad Ciceronem epistulam deferat» (μονάδες 3)

«... ne nostra consillia ab hostibus cognoscantur» (μονάδες 4).

**Μονάδες 7**

**Γ1γ.** «ad solarium»: να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου, ώστε να εκφράζεται η απομάκρυνση από τόπο.

**Μονάδες 2**

**Σύνολο μονάδων 15**

**Γ2α.** Στο δεύτερο κείμενο («Tandem [...] duxit»), αφού εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις, να τις καταγράψετε στο τετράδιό σας (μονάδες 3) και να αναγνωρίσετε το είδος τους (μονάδες 3).

**Μονάδες 6**

**Γ2β.** «quae apud Cicerōnem gerantur»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2).

**Μονάδες 3**

**Γ2γ.** «[Claudius] inter vela praetenta foribus se abdidit»: να αναδιατυπώσετε την πρόταση χρησιμοποιώντας ως υποκείμενο το «tu» και κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

**Μονάδες 2**

**Γ2δ.** «exterritus»: να αναλύσετε τη μετοχή σε δύο προτάσεις έτσι, ώστε η μία να εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία (μονάδες 2) και η άλλη το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής λογικής διεργασίας (μονάδες 2).

**Μονάδες 4**

**Σύνολο μονάδων 15**